

02
2568

สรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

“นักปกครองท้องถิ่น ผู้นำการพัฒนา เสริมสร้างความเป็นพลเมือง”

โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “นักปกครองท้องถิ่น ผู้นำการพัฒนาเสริมสร้างความเป็นพลเมือง” มีกลุ่มเป้าหมายคือนักปกครองท้องถิ่น สัมมนา ระหว่างวันที่ 24 กันยายน – 25 กันยายน 2567 รวม 2 วัน โดยได้รับงบประมาณการสนับสนุนจากชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน 25 จังหวัดภาคกลาง มีผู้เข้ารับการสัมมนา จำนวน 31 คน ประกอบไปด้วย กำนันจำนวน 29 คน และผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 3 คน

การปกครองท้องถิ่นในประเทศไทยมีประวัติศาสตร์อันยาวนานและฝังรากลึกในวิถีชีวิตของคนไทยมาตั้งแต่ในอดีตถึงปัจจุบัน ชุมชนต่าง ๆ มีผู้นำที่ได้รับการยอมรับจากชาวบ้านในการดูแลทุกข์สุขและจัดการปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน *ดังนั้น คำแห่งอย่าง “กำนัน” และ “ผู้ใหญ่บ้าน” จึงไม่ใช่แค่ตำแหน่งทางการที่คอยช่วยบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แต่เป็นเสมือนตัวแทนของชุมชน เป็น “คนบ้านใกล้เรือนเคียง” ที่ชาวบ้านไว้วางใจและพึ่งพิง*

แม้ว่าประเทศไทยจะมีการพัฒนาระบบราชการ ส่วนกลางที่เข้มแข็ง แต่บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นก็ยังคงมีความสำคัญอย่างยิ่ง พวกเขาเปรียบเสมือนเส้นเลือดฝอยที่หล่อเลี้ยงประเทศ ช่วยให้แนวนโยบายจากส่วนกลางไหลลงสู่ประชาชนในทุกกระดับ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการ สาธารณะการรักษาความสงบเรียบร้อย หรือการส่งเสริม การพัฒนาต่าง ๆ ล้วนต้องอาศัยความร่วมมือและความเข้าใจระหว่างนักปกครองท้องถิ่นกับประชาชนในพื้นที่

บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นไม่ได้จำกัดอยู่แค่ การดูแลความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน พวกเขายังเป็นผู้มี บทบาทสำคัญในการปลูกฝังและส่งเสริมความเข้าใจใน ระบบประชาธิปไตย สิทธิและหน้าที่ของพลเมือง อันเป็น หัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ พวกเขาทำหน้าที่กระตุ้น ให้ชาวบ้านตระหนักถึงพลังของตนเองในการร่วมกำหนด ทิศทางของชุมชน ซึ่งเป็นรากฐานของสังคมที่เข้มแข็งและ ยั่งยืน ซึ่งความเป็นพลเมืองที่ดีไม่ใช่เพียงแค่การเคารพ กฎหมาย แต่ยังรวมถึงการมีคุณลักษณะ 5 ประการ ที่จะช่วย ขับเคลื่อนสังคมไปข้างหน้า ได้แก่ 5 รากฐานความเป็น พลเมือง ดังนี้

- **ความมีเหตุผล** : ช่วยให้สามารถวิเคราะห์ปัญหา ตัดสินใจ อย่างรอบคอบและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม
- **ความมีวินัย** : เป็นพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างเป็นระเบียบเคารพกฎหมาย และเคารพสิทธิของ ผู้อื่น
- **ความซื่อสัตย์** : สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน นำไปสู่ ความร่วมมือที่ดีในการพัฒนาท้องถิ่น
- **ความรับผิดชอบ** : ทำให้ตระหนักถึงหน้าที่ของตนเอง มุ่งมั่นทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และพร้อมที่จะ รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตน
- **จิตสาธารณะ** : เป็นแรงผลักดันสำคัญในการทำงานเพื่อ สังคม เสียสละเพื่อส่วนรวม และร่วมกันสร้างสรรค์สังคม ที่ดีขึ้น

สาระสำคัญ 4 เรื่องหลัก

การเรียนรู้ตลอด 2 วัน มุ่งให้ผู้เข้าอบรมที่เกิดความรู้อย่างดี ความเข้าใจ ในสาระสำคัญ 4 เรื่องหลัก

1

บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการพัฒนาประเทศ : นักปกครองท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีบทบาทสำคัญ ในการเชื่อมโยงนโยบายจากส่วนกลางไปสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น และเป็นผู้นำในการพัฒนา ส่งเสริม ความเป็นพลเมืองดี และกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

2

ความเป็นพลเมืองที่ดี : คุณลักษณะสำคัญ 5 ประการของพลเมืองดี ได้แก่ ความมีเหตุผล ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมและพัฒนา ประเทศ

3

การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน : รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เน้นย้ำความสำคัญ ของการมีส่วนร่วมของประชาชน และมีการนำเสนอแนวทางและเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการท้องถิ่น

4

การสื่อสารเพื่อลดความขัดแย้ง : ทักษะการสื่อสารที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักปกครองท้องถิ่นในการสร้าง ความเข้าใจ ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมความร่วมมือกับประชาชน การอบรมได้เน้นเทคนิคการสื่อสาร ต่าง ๆ เช่น การฟังอย่างตั้งใจ การถามคำถาม การกล่าวทวน และการสื่อสารเชิงบวก

สาระสำคัญในการสัมมนา

**ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
และบทบาทของตนเองในการเป็นผู้นำการพัฒนา**

การสัมมนาได้ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เสริมสร้างความตระหนักรู้ถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งความรู้ความเข้าใจเหล่านี้จะช่วยให้อำเภอและผู้ใหญ่บ้านสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและเคารพสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนและประเทศชาติ

**ความสามารถในการปลูกฝัง
และส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี
ให้กับประชาชน**

การสัมมนาได้ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านการเคารพกฎหมาย การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้กำนันและผู้ใหญ่บ้านยังได้เรียนรู้การเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตนเป็นพลเมืองดี เช่น การปฏิบัติตามกฎหมาย การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และการเสียสละเพื่อส่วนรวม ซึ่งจะเป็นแรงบันดาลใจให้กับประชาชนในชุมชน และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะของพลเมืองที่ดีในวงกว้าง

**ความตระหนักถึงและความพร้อม
ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา**

การสัมมนาได้ปลูกฝังความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยเน้นย้ำว่าประชาชนทุกคนมีสิทธิในการเข้ามามีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นการเสนอความคิดเห็น การตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของทุกคน โดยไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นเกิดขึ้นอย่างแท้จริง และยั่งยืน อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติในภาพรวมต่อไป

ทักษะการสื่อสารที่ดีขึ้น

การสัมมนาได้ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารของกำนันและผู้ใหญ่บ้านให้ดีขึ้น โดยเน้นการพัฒนาทักษะการพูด การฟัง การถาม การกล่าวทวน การเรียบเรียงคำพูดใหม่ และการสื่อสารเชิงบวก ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านสามารถสื่อสารกับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะการสื่อสารที่ดีจะช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดปัญหาความขัดแย้ง และสร้างความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น

ความสามารถ ในการจัดการความขัดแย้ง

การสัมมนาได้เสริมสร้างความสามารถในการจัดการความขัดแย้งให้กับกำนันและผู้ใหญ่บ้าน เริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจสาเหตุและกระบวนการเกิดความขัดแย้ง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการแก้ไขปัญหา จากนั้นได้เรียนรู้เทคนิคและวิธีการในการจัดการความขัดแย้งอย่างสันติ ซึ่งความรู้และทักษะเหล่านี้ จะช่วยให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความรุนแรง และสร้างความปรองดองในชุมชน ส่งผลให้เกิดความสงบสุข และความสามัคคีในสังคม

เครือข่ายความร่วมมือ กับนักปกครองท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และหน่วยงานรัฐ

การสัมมนาเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างนักปกครองท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และหน่วยงานรัฐ โดยเปิดโอกาสให้กำนันและผู้ใหญ่บ้านได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับนักปกครองท้องถิ่นจากพื้นที่อื่น ๆ ซึ่งนำไปสู่การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ แนวคิด และวิถีปฏิบัติที่ดีที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ โดยการขยายเครือข่ายความร่วมมือนี้ จะช่วยเพิ่มศักยภาพในการทำงานของกำนันและผู้ใหญ่บ้านให้สามารถบูรณาการทรัพยากรและความเชี่ยวชาญจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

การสัมมนาครั้งนี้มุ่งหวังให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม โดยคาดหวังว่านักปกครองท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ กำนันและผู้ใหญ่บ้าน จะสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การบริหารจัดการงบประมาณ และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชน นอกจากนี้ การสัมมนายังมุ่งหวังให้เกิดความร่วมมือที่กระหว่างนักปกครองท้องถิ่นกับภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ภาคประชาสังคม หน่วยงานรัฐ และภาคเอกชน เพื่อร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น โดยอาศัยความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทรัพยากรจากทุกภาคส่วน ที่สำคัญ การสัมมนาคาดหวังว่าจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนามากขึ้น โดยกำนันและผู้ใหญ่บ้านจะทำหน้าที่เป็นผู้นำในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ เช่น การวางแผน การตัดสินใจ และการตรวจสอบ ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาท้องถิ่นตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

วันเวลา : ระหว่างวันที่ 24 -25 กันยายน 2567 เวลา 08:30-16:30

จัดโดย : วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า

สถานที่ : สถาบันพระปกเกล้า

วิทยากร : 1. ดร.กวีลวดี บุรีกุล รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

2. อาจารย์กัญเกียรติ ภูมิรัตน์ ที่ปรึกษาเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า ด้านการส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง

ผู้สรุป : นางณัชชาภิกข อมรกุล รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า

ผู้ออกแบบ : นายรัชชดล รัตนวิเชียร

